

Guide til politikere

1

Sæt en retning for bevægelse i skolen i din kommune

2

Skab rammer for videndeling

3

Stå på viden

4

Koordiner tiltag hensigtsmæssigt

5

Prioritér ressourcer

6

Vær tæt på skolerne

KOMMUNAL POLITIKER

Konkrete råd, værktøjer og anbefalinger til dig

Et godt forarbejde er altafgørende for forudsætningerne for at lykkes. Men bare rolig – vi har gjort arbejdet for dig. Vi har gennem undersøgelser og analyser fundet ud af, hvad du som kommunal politiker skal være opmærksom på, når du arbejder for at skabe en skoledag i bevægelse.

KOMMUNAL POLITIKER

SÆT ET RETNING FOR BEVÆGELSE I SKOLEN I DIN KOMMUNE

KOMMUNAL POLITIKER:
SÆT ET RETNING FOR BEVÆGELSE I SKOLEN I DIN KOMMUNE

Bliv bevidst om, hvordan bevægelse taler ind i det, I vil som kommune

Gennemgå kommunens politikker og strategier på relevante områder (skole, børn og unge, fritid).

Noter de vigtigste formål og fokusområder.

Analysér, hvordan bevægelse i skolen kan understøtte disse formål.

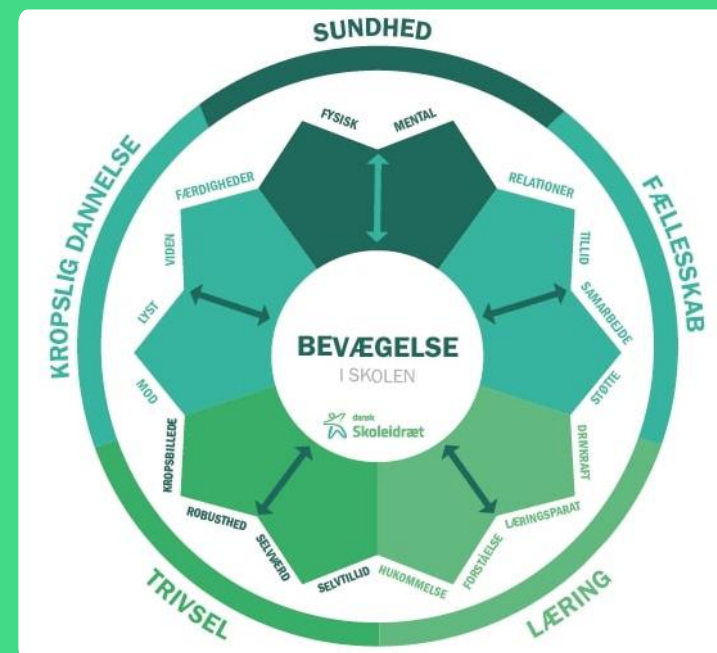
Bliv klogere på potentialerne ved bevægelse i Dansk Skoleidræts faktaark og opsamlingsmodel.

De 9 faktaark om bevægelse i skolen

Oversigtsmodel – Bevægelsens potentialer

KOMMUNAL POLITIKER:
SÆT ET RETNING FOR BEVÆGELSE I SKOLEN I DIN KOMMUNE

Hav mod til at flytte fokus væk fra karakterer

Gennemsnitskarakterer for afgangselever anvendes ofte som indikator for kvaliteten af en skoles arbejde. Derfor bliver dette også pejlemærke for undervisningen – især i udskolingen. Ofte skaber det kultur på skolen og blandt elever, som er mindre hensigtsmæssig for elevernes dannelse og personlige udvikling, fx ved en frygt for at byde ind.

- ☑ Noter og prioriter, hvilket udbytte du og kommunen finder vigtigt for eleverne, når de er færdige med skolen.
- ☑ Analyser hvordan den retning, som kommunen sætter, understøtter dette udbytte.
- ☑ Identificer justeringer, der kan flytte fokus hen imod de vigtigste udbytter.

KOMMUNAL POLITIKER

SKAB RAMMER FOR VIDENDELING

KOMMUNAL POLITIKER:
SKAB RAMMER FOR VIDENDELING

Argumentér og fremhæv behov for lokal videndeling

Find argumenter for videndeling i litteratur og lokale erfaringer.

Overvej, om der findes muligheder for intern vidensdeling og sparring på tværs af kommunens skoler i fora, der allerede eksisterer (netværksgrupper, ERFA-møder og lignende).

Videndeling er afgørende for at understøtte bevægelse i skolen. Det kan du læse mere om i rapporten nedenfor.

Rapport – Afgørende faktorer for bevægelse i skolen

KOMMUNAL POLITIKER:
SKAB RAMMER FOR VIDENDELING

Indhent inspiration

Undersøg, hvordan andre kommuner skaber videndeling mellem skoler.

- ☑ Notér, hvilke former der kunne være relevante for videndeling i jeres kommune
- ☑ Notér, hvilke rammer (hyppighed, tid etc.), som vil være relevante i jeres kommune

Der findes en lang række inspirationskilder, der kan være nyttige at orientere sig i nedenfor.

Inspiration fra Norge

Inspiration fra England

Inspiration fra Danmark (Eksempelkatalog)

KOMMUNAL POLITIKER:
SKAB RAMMER FOR VIDENDELING

Inddrag skolerne

Inviter skolerne i kommunen til at deltage i rammesætningen for videndeling.

Identificér, hvilke erfaringer og kompetencer de forskellige skoler og deres personale allerede rummer.

Aftal, hvordan disse kan sættes i spil, så de lokale kræfter og ressourcer kommer flest muligt til gavn.

Overvej, om lokal kompetenceudvikling med udgangspunkt i skolernes erfaringer kan være supplement til de "almindelige" lærerkurser.

KOMMUNAL POLITIKER:
SKAB RAMMER FOR VIDENDELING

Skab opbakning i systemet

Ingen kommune er ens. Men i alle kommuner kan videndeling bidrage til at styrke bevægelse i skolen. Det kræver opbakning fra beslutningstagere omkring skolen.

Can der findes tid og rum til at understøtte videndeling på tværs af skolerne?

Arbejd strategisk og vær opmærksom på 'den lokale rytme' i de politiske beslutninger.

- ✓ Har vi tradition for at udmønte støtte til særlige indsatser?
- ✓ Kan vi skabe økonomisk og ressourcemæssig tid og rum til videndeling?
- ✓ Hvornår udarbejdes relevante politikker, strategier og handleplaner?
- ✓ Hvornår vedtages budgettet?

Du kan lade dig inspirere af det typiske kommunale årshjul nedenfor.

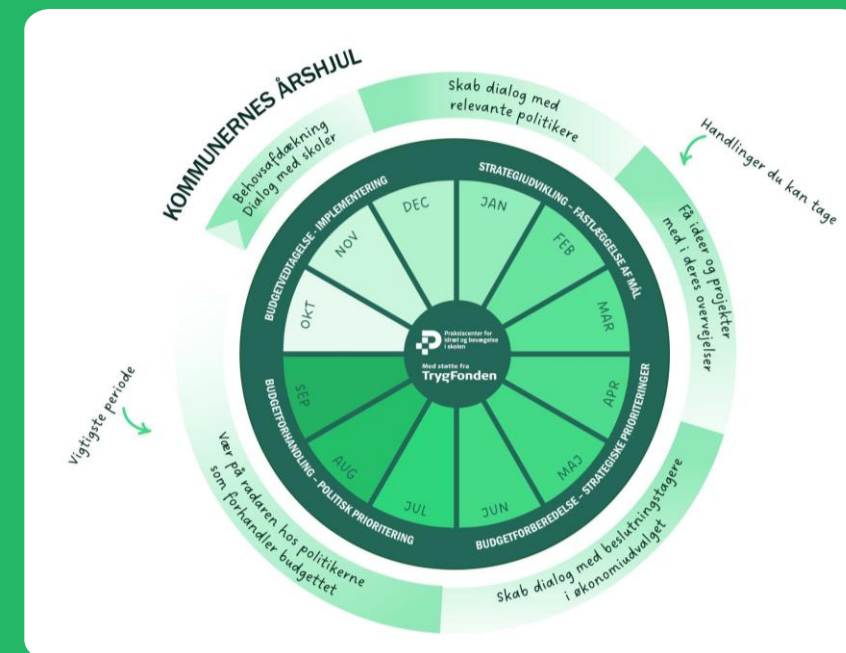
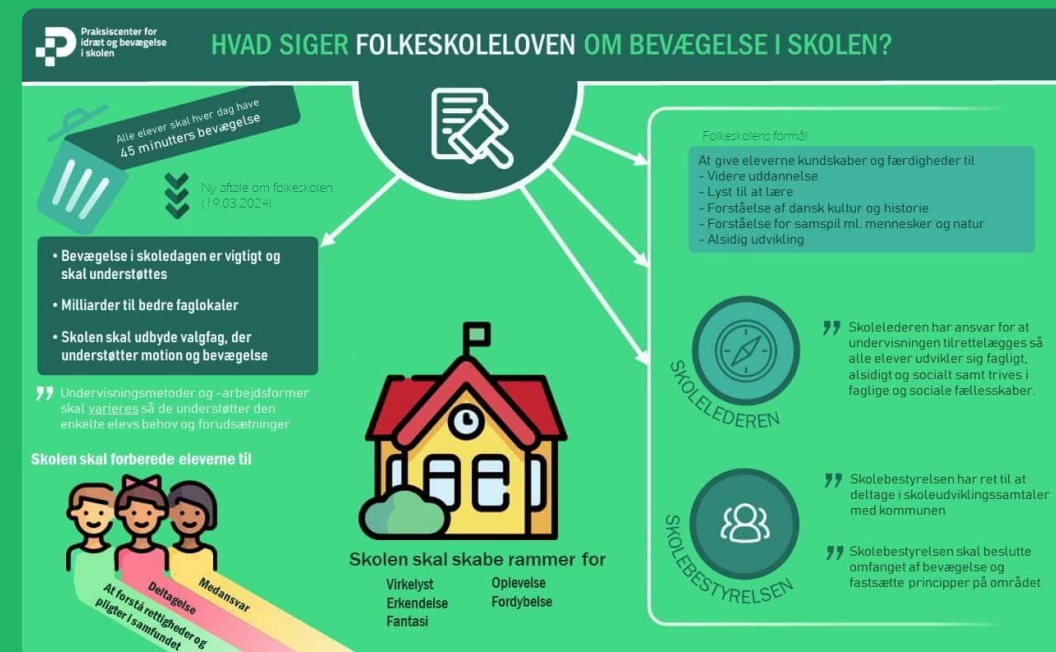
Husk også på, at bevægelse understøtter skolens grundlæggende formål omkring læring, dannelse og trivsel. Bliv klogere i infografikken herunder.

Infografik – Bevægelse i Folkeskoleloven

Eksempel på typisk kommunalt årshjul

KOMMUNAL POLITIKER

STÅ PÅ VIDEN

KOMMUNAL POLITIKER:
STÅ PÅ VIDEN

Forstå den formelle baggrund for bevægelse i skolelovgivningen

Orientér dig i folkeskoleloven. Vær opmærksom på, hvilken rolle bevægelse kan og bør have i folkeskolen.

Du kan læse folkeskoleloven herunder. Se infografikken og læs evt. nærmere i lovteksten. Vær opmærksom på, at folketinget i marts 2024 præsenterede en ny aftale om folkeskolen.

Aftalen vil være gældende fra skoleåret 2025/2026.

Infografik - Om bevægelse i Folkeskoleloven

Folkeskoleloven

Ny skoleaftale (marts 2024)

KOMMUNAL POLITIKER:
STÅ PÅ VIDEN

Forstå argumenterne for bevægelse

Notér, hvilke formål der er vigtige for skoler og pædagogisk personale i din kommune.

Undersøg, hvordan bevægelse kan påvirke vigtige formål, fx læring og trivsel og skoleglæde (Faktaark, oversigtsmodel etc).

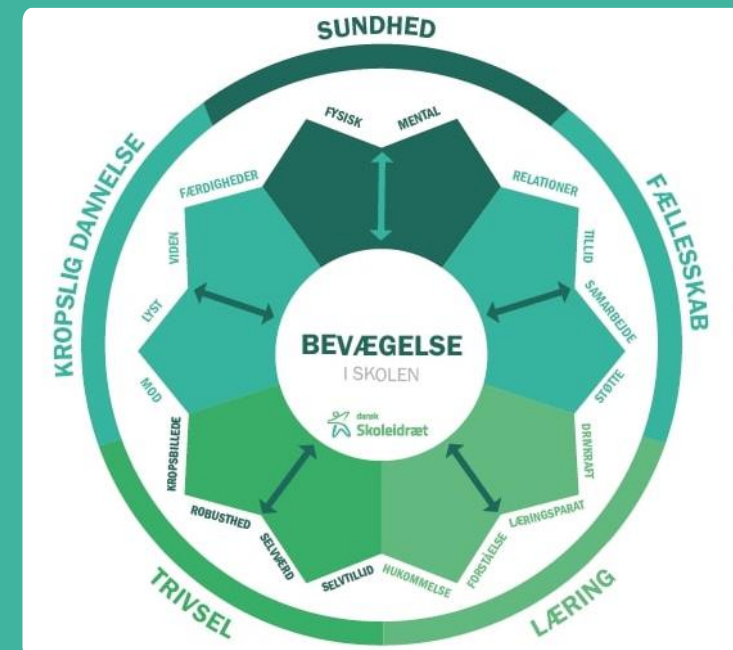
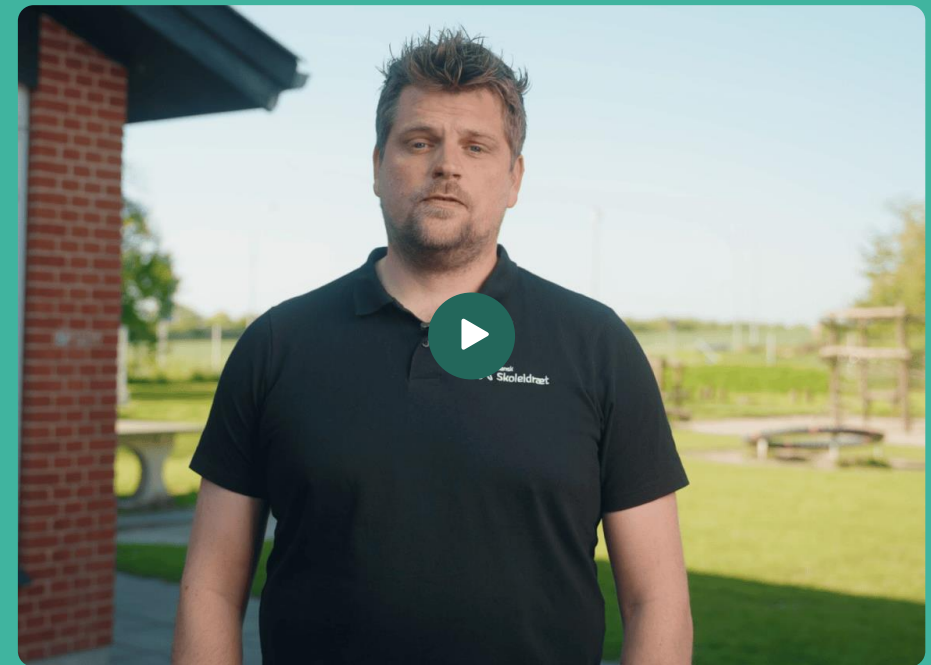
Undersøg, hvordan bevægelse kan anvendes som et didaktisk værktøj (Via model, bev. Blomst etc.).

 Faktaark om bevægelse i skolen

 Oversigtsmodel – Bevægelsens potentialer

 Didaktisk model for bevægelse (iMooW!)

 Didaktisk model - Bevægelsesblomsten

KOMMUNAL POLITIKER:
STÅ PÅ VIDEN

Forstå værdien for skolerne

Notér de områder, hvor du ser, bevægelse særligt kan være værdifuldt for skolerne i din kommune, samt hvilke argumenter der er vigtige.

Identificér de barrierer, skolerne kan have for at arbejde med bevægelse.

Identificér argumenter for, hvordan bevægelse understøtter meningsfuldhed for skolerne.

Vær bevidst om vigtigheden af små skridt.

KOMMUNAL POLITIKER:
STÅ PÅ VIDEN

Kommunikér værdibaseret med skolerne

Tag udgangspunkt i din analyse i kommunikationen med skolerne.

Start med formålene, og lad bevægelse være et godt middel til at nå dem.

Anerkend, at det er svært for nogen, og hjælp med at finde vej til løsninger.

KOMMUNAL POLITIKER

KOORDINÉR TILTAG HENSIGTSMÆSSIGT

KOMMUNAL POLITIKER:
KOORDINÉR TILTAG HENSIGTSMÆSSIGT

Hav skolerne med

Inddrag skolerne tidligt i processen omkring bevægelsestiltag i kommunen.

Skab i videst muligt omfang rum til, at skolerne kan byde ind med, hvordan tiltaget passer ind hos dem.

Tag udgangspunkt i vigtige formål for skolerne i processen, så arbejdet med bevægelse bliver foreneligt med skolens drift.

KOMMUNAL POLITIKER:
KOORDINÉR TILTAG HENSIGTSMÆSSIGT

Skab god timing

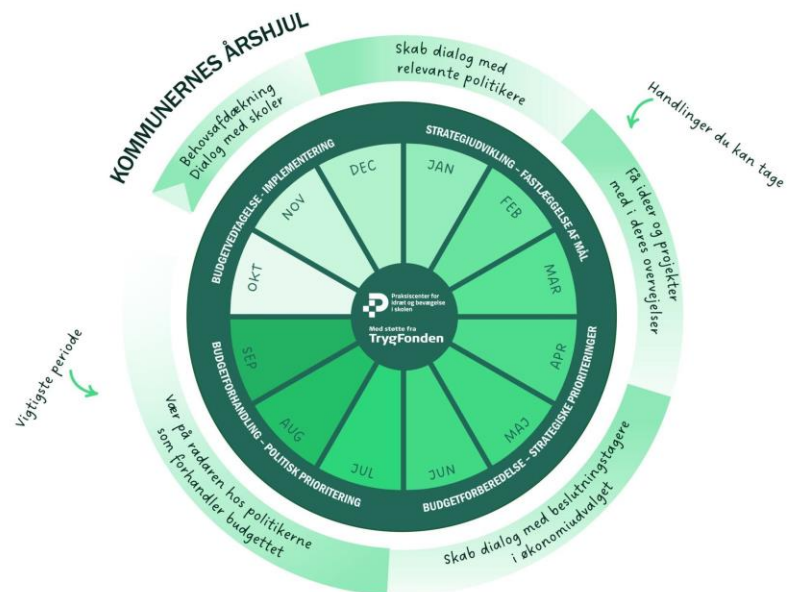
Planlæg handlinger, så de passer ind i det kommunale årshjul og strategiperiode.

Der er ofte oplagte muligheder for at samtænke indsatser på tværs af fx. sundheds- og forebyggelsesstrategier.

Vær opmærksom på at kommunikere med argumenter, som er tilpasset det niveau, du kommunikerer til.

Se kommunens årshjul

KOMMUNAL POLITIKER:
KOORDINÉR TILTAG HENSIGTSMÆSSIGT

Koordinér ressourcer på tværs af skoler

Skab i samarbejde med skolerne et overblik over, hvilke ressourcer/kompetencer, der findes på skolerne, og hvilke der er behov for.

Fordel ressourcer mellem skoler til udvikling af bevægelse, så de vigtigste behov opfyldes.

Undersøg muligheden for, at ressourcepersoner og kompetencer på én skole kan bruges på andre skoler.

KOMMUNAL POLITIKER:
KOORDINÉR TILTAG HENSIGTSMÆSSIGT

Fordel og øg adgang til faciliteter

Skab et overblik over, hvilke kommunale faciliteter, der kan understøtte bevægelse i skolen.

Skab et overblik over tidsrum, hvor disse benyttes. Se også på, hvem der benytter dem - og hvad de benyttes til.

Undersøg, om andre nærliggende skoler kan anvende faciliteterne, når de er tilgængelige. Det kan også være oplagt at tilskynde skolerne til brug af eksisterende faciliteter, der ikke udnyttes til fulde.

Der findes også muligheder i samspillet mellem skole og fritidsliv. Du kan finde inspiration i nedenstående anbefalinger.

Rapport - Anbefalinger til øget samspil mellem skole og fritidsliv

KOMMUNAL POLITIKER

PRIORITÉ¹ RESSOURCER

KOMMUNAL POLITIKER:
PRIORITÉR RESSOURCER

Anerkend at det kræver ressourcer at skabe kultur

Kommunikér både over for politikere og skolepersonale, at ressourcer er nødvendige for at skabe den ønskede kultur.

Undersøg sammen med skoler muligheden for at anvende ressourcer effektivt sammen.

Italesæt formålet frem for metoden. Politikere vil hellere give ressourcer til at skabe trivsel og skoleglæde end til at fremme en bestemt aktivitetsform.

KOMMUNAL POLITIKER:
PRIORITÉR RESSOURCER

Anvend ressourcer på det, som allerede virker

- ✓ Analysér hvilke tiltag omkring bevægelse, der foregår på skolerne i kommunen.
- ✓ Identificér succeserne.
- ✓ Analysér hvad det er, der virker ved tiltagene.
- ✓ Undersøg hvordan succesfulde tiltag kan understøttes på andre skoler.

Find lavthængende frugter

Baseret på en analyse af de eksisterende aktiviteter (som beskrevet i foregående anbefaling):

- ✓ Vurdér hvilke tiltag, der er behov for, samt hvilken værdi de skaber, og hvor mange ressourcer de kræver (du kan bruge nedenstående arbejdsark som værktøj).
- ✓ Identificér tiltag, som skaber stor værdi for skolerne, med få ressourcer.
- ✓ Planlæg handlinger, som kræves for at realisere tiltagene.

Arbejdsark: Værdi-ressource-model

KOMMUNAL POLITIKER:
PRIORITÉR RESSOURCER

Understøt kompetenceudvikling

En forudsætning for at skabe kultur er, at alle har mulighed for at indgå og deltage i kulturen.

Afdæk i samarbejde med skolerne behov for kompetenceudvikling, så både pædagogisk personale og ledelse har grundlag for at skabe en god bevægelseskultur på skolerne.

Undersøg muligheder for, at ressourcepersoner på kommunens skoler kan inddrages og spille en aktiv rolle i erfaringsudveksling og vejledning for dem, der har et ønske herom.

KOMMUNAL POLITIKER:
PRIORITÉR RESSOURCER

Vær politisk strategisk

Det kræver politisk vilje at prioritere ressourcer. Det samme er tilfældet, når det handler om bevægelse i skolen.

Arbejd proaktivt i det politiske arbejde. Forsøg at sikre opbakning og ressourcer til bevægelsespædagogisk kompetenceudvikling for skoler og personale.

Du kan finde inspiration til proaktivt politisk arbejde for bevægelse i skolen i nedenstående arbejdsark.

Arbejdsark - Proaktivt politisk arbejde med bevægelse i skolen

KOMMUNAL POLITIKER

VÆR TÆT PÅ SKOLERNE

KOMMUNAL POLITIKER:
VÆR TÆT PÅ SKOLERNE

Skab relationer på skolerne

Prioritér tid til hyppig dialog og personlig kontakt med hver enkelt skole.

Vær nysgerrig på skolernes succeser – og udfordringer.

Anerkend og lyt nysgerrigt. Bevægelse i skolen er komplekst og udfordrende!

Hyld skolernes succeser og del dem med andre.

KOMMUNAL POLITIKER:
VÆR TÆT PÅ SKOLERNE

Kend dine gatekeepere

Identificér nøglepersoner for at skabe bevægelseskultur på hver skole.

Skab overblik over og analysér, hvilke formål og indsatser der er vigtige for nøglepersonerne i hverdagen.

Notér ud fra analysen, hvilken kommunikation og hvilke argumenter som bedst imødekommer personerne.

Kommunikér jævnligt med nøglepersonerne og drøft, hvordan du i din funktion bedst kan understøtte dem.

KOMMUNAL POLITIKER:
VÆR TÆT PÅ SKOLERNE

Skab ejerskab på skolerne

Inddrag ledelse og personale i processer og beslutninger omkring skolen, herunder bevægelse

Giv rum til lokal frihed, så skolerne kan se dem selv i tiltagene.

Skab klare rammer for opfølgning og ansvar.

Du kan finde inspiration i Praksiscenter for Idræt og Bevægelse i Skolens eksempelkatalog.

Eksempelkatalog

KOMMUNAL POLITIKER:
VÆR TÆT PÅ SKOLERNE

Tilbyd støtte

Skab muligheder for at skoler kan modtage vejledning og støtte fra kommunen i deres proces.

Skab muligheder for at skoler og personale kan dele erfaringer.

Kommunikér muligheden for støtte hensigtsmæssigt og løbende.